

Serbest avukatlık faaliyetinde bulunan kişinin mükellefiyet kaydından önceki aya ait kira bedeli üzerinden tevkifat yapıp yapmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.41.15.02-190-3/8-19
Tarih	24.02.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

KOCAELİ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri ve Usul Grup Müdürlüğü

SÜRELİ

Sayı : B.07.1.GİB.4.41.15.02-190-3/8-19 24/02/2011

Konu : Tevkifat

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, serbest avukatlık faaliyetinde bulunmak üzere 01.12.2009 tarihinde büro kiraladığınız ve söz konusu aya ait ... TL tutarındaki kirayı mülk sahibine ödediğiniz ancak baro kaydınızın ... tarihinde yapıldığı, mükellefiyet kaydınızın ... tarih itibariyle başlatıldığı belirtilerek, Aralık/2009 ayına ait kira bedeline ilişkin gelir vergisi stopajını nasıl beyan edeceğiniz hakkında görüş talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunun 155 nci maddesinde;

Serbest meslek erbabı için aşağıdaki hallerden her hangi biri "İşe başlama" yı gösterir:

1. Muayenehane, yazıhane, atölye gibi özel iş yerleri açmak;
2. Çalışılan yere tabela, levha gibi mesleki faaliyette bulunulduğunu ifade eden alametleri asmak;
3. Her ne şekilde olursa olsun devamlı olarak mesleki faaliyette bulunduğunu gösteren ilanlar yapmak;
4. Serbest olarak mesleki faaliyette bulunmak üzere mesleki teşekküllere kaydolunmak.

Mesleki teşekküllere kaydolunanlardan görevleri veya durumları icabı bilfiil mesleki faaliyette bulunmayacak olanlar bildirmelerinde bu ciheti de açıklarlar."hükmü yer almaktadır.

Bilindiği üzere, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 70 nci maddesinin birinci fıkrasında, aynı fıkarda bentler halinde sayılan mal ve hakların sahipleri, mutasarrıfları, zilyetleri, irtifak ve intifa hakkı sahipleri veya kiracıları tarafından kiraya verilmesinden elde edilen iratların gayrimenkul sermaye iradı olduğu hükmü yer almıştır.

Aynı Kanunun 94 ncü maddesinin birinci fıkrasında, kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçilerin maddede bentler halinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları hüküm altına alınmış olup, aynı fıkranın 5/a bendinde, 70 nci maddede yazılı mal ve hakların kiralanması karşılığı yapılan ödemelerden yapılacak tevkifat oranı % 20 olarak belirlenmiştir.

Yine aynı Kanunun "Vergi Tevkifatında Uyulacak Esaslar" başlıklı 96 ncı maddesine göre vergi tevkifatı, 94 üncü madde kapsamına giren nakden veya hesaben yapılan ödemelere uygulanır. Bu maddede geçen hesaben ödeme deyimi, vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratları ödeyenleri istihkak sahiplerine karşı borçlu durumda gösteren her türlü kayıt ve işlemleri ifade eder.

Gelir Vergisi Kanununun Muhtasar Beyannamenin Verilme Zamanı başlıklı 98 nci maddesinin birinci fıkrasında da, 94 ncü madde gereğince vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların bir ay içinde yaptıkları ödemeler veya tahakkuk ettirdikleri karlar ve iratlar ile bunlardan tevkif ettikleri vergileri ertesi ayın yirmiüçüncü günü akşamına kadar, ödeme veya tahakkukun yapıldığı yerin bağlı olduğu vergi dairesine bildirmeye mecbur oldukları hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, tevkifata tabi ödemenin nakden veya hesaben yapıldığı tarih, muhtasar beyannameye ilişkin vergilendirme dönemini belirlediğinden, tevkifat tutarlarının ödemenin nakden veya hesaben yapıldığı dönemin muhtasar beyannamesi ile beyan edilmesi gerekmektedir.

Dolayısıyla, serbest meslek faaliyetiniz için tuttuğunuz işyerine ilişkin olarak Aralık/2009 ayında ödenen brüt kira üzerinden yapılan tevkifatın, ilgili aya ait verilmesi gereken muhtasar beyanname ile beyan edilmesi gerekmektedir birlikte, 14.01.2010 tarihinde baroya kaydolduğunuzdan dolayı bu tarih mükellefiyet başlangıç tarihi olarak kabul edilecek olup, mükellefiyet başlangıç tarihinden önce yapılan ödemelerden dolayı tevkifat yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, mükellefiyet başlangıç tarihinden önce ödediğiniz kiralar üzerinden, ilgili dönemlerde mükellefiyetinizin olmaması sebebiyle Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesine göre tevkifat yapmanıza gerek olmayıp, söz konusu döneme ilişkin kira gelirin, gayrimenkul sahibi tarafından 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 86 ncı maddesi dikkate alınarak Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi ile beyan edileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı a.

Grup Müdürü

EK :

1 adet dosya

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026